

videnskabelige stillinger og tildeling af akademiske grader, fortsat have et væsentligt ansvar for universiteternes videnskabelige standard.

De andre lærere og studerende, som indvælges i universiteternes ledelsesorganer, vil få nye arbejdsopgaver, der ikke kan undgå at få indflydelse på deres arbejds- og studieforhold. For så vidt angår andre lærere, vil dette problem blive taget op i det udvalg, som undervisningsministeriet har nedsat til undersøgelse af lærernes arbejdsforpligtelser ved de højere uddannelsesinstitutioner, medens studenterrepræsentanterne vil få godkendt den forlængelse af studietiden, som deltagelse i de forskellige ledelsesorganers arbejde medfører, således, at der tages hensyn til den ved beregningen af frister for, hvornår deleksaminer og prøver inden for de enkelte studieordninger skal være bestået, og ved fastlæggelsen af det åremål, hvor støtte fra Ungdommens Uddannelsesfond kan oppebæres.

Den ændring af de ledende organers sammensætning, der her foreslås, og som skal sikre større grupper medbestemmelsesret og medansvar, og ønsket om at lette det videnskabelige personale for administrativt arbejde i størst muligt omfang, nødvendiggør en udbygning af universiteternes administrative apparat. Administrationen må sættes i stand til at udføre et grundigt sagsforberedende arbejde således, at ledelsesorganerne får et gennemarbejdet grundlag at træffe beslutning på.

En deling af fakulteter i flere fagråd og indførelsen af studienævn med beslutende myndighed i visse sager betyder en spredning af beslutningsmyndigheden, og skal man sikre ensartede afgørelser i ensartede sager, må administrationen sættes i stand til at følge de enkelte sagsområder på tværs af universitetsorganisationen for at kunne rådgive de besluttende organer med henblik på opbygningen af en ensartet praksis.

I den forbindelse skal specielt nævnes behovet for en udbygning af studieadministrationen, der skal fungere som sekretariat for studienævnene og i samarbejde med lærerne forestå studievejledningen.

Medens ingen skal kunne vælges til rektor eller prorektor mod deres vilje, vil det være en tjenstlig forpligtigelse for lærerne at modtage valg til universitetets forskellige organer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Bestemmelsen har til formål at slå fast, at universiteterne er statsinstitutioner og at skabe hjem-

mel for statsovertagelse af den selvejende institution Aarhus universitet, jfr. i øvrigt det under Almindelige bemærkninger anførte.

Til § 2.

Bestemmelsens stk. 1 skal fæstslå universiteternes dobbelte funktion som forsknings- og uddannelsesinstitutioner og angive det niveau undervisningen skal gives på. Stk. 2 har til formål at sikre forskningsfriheden ved universiteterne. Bestemmelsen udelukker imidlertid ikke de bevillende myndigheder fra enten direkte gennem bevillingerne til universiteterne på de årlige finanslove eller indirekte gennem bevillingerne til de statslige forskningsfonde at prioritere nogle forskningsområder højere end andre. Stk. 3 skal sikre, at universiteterne ikke alene afgør, hvilke uddannelsesopgaver de vil tage op, og at eksaminanderne gennem uafhængige censorers medvirken ved eksamen garanteres en ligelig og retfærdig behandling og bedømmelse. I stk. 4 lovfæstes en meget gammel universitetstradition, og de begrænsninger i offentlighedens adgang til forelæsninger og mundtlige eksaminer, universiteterne får bemyndigelse til at foretage, tager specielt sigte på visse medicinske forelæsninger og situationer, hvor man på grund af pladmangel må sikre de studerende første ret til at overvære forelæsninger og eksaminer.

Til § 3.

I det første stykke angives, hvilke organer der sammen med rektor leder et universitet, og i det andet stykke slås det fast, at der skal stilles et særligt administrativt apparat til rådighed for ledelsen, og at ansvaret for dette apparats virksomhed skal ligge hos en højt kvalificeret, administrativt uddannet leder, jfr. de almindelige bemærkninger.

Til § 4.

Rektor foreslås valgt blandt universitetets professorer, idet der må lægges vægt på, at den, der vælges til rektor, har et på egne erfaringer hvilende kendskab til forskningens og undervisningens problemer ved universitetet, og at han i kraft af sine videnskabelige kvalifikationer vil blive betragtet som den første blandt ligemænd af universitetslærere.

Rektorerne ved universiteterne er hidtil blevet valgt for to år ad gangen med mulighed for genvalg, ved Aarhus universitet dog kun én gang. Under hensyn til de meget store opgaver, som efterhånden hviler på rektorerne, og for at sikre en kontinuitet i en tid, hvor universiteterne arbejder